

Głos
DOBRYNIEWA

KWARTALNIK NR 2 (10) KWIECIEŃ - CZERWIEC 2021

Spis treści:

Słowo od wójta	s. 3
Co w samorządzie?	s. 4
Ludzie gminy	s. 10
Śladami historii	s. 14
Oświata, kultura, wychowanie	s. 16
Działamy, nie narzekamy	s. 34
A to ciekawe!	s. 39

Redakcja:

Krzysztof Bagiński — redaktor naczelny
Anna Mózdzińska — korekta
Ewelina Sadowska-Dubicka
Dominika Sławińska
Joanna Żarniewska

Opr. graficzne i skład komputerowy:

Ewelina Sadowska-Dubicka

Wydawca:

Urząd Gminy Dobrzyniewo Duże,
ul. Białostocka 25,
16-002 Dobrzyniewo Duże

Zdjęcie na okładce:

Bartek Kozłowski

Druk:

drukarnia **kruk**

Sobolewo, ul. Tygrysia 50
15-509 Białystok

Nakład: 2000 egz.

ISSN 2657-7089

Rozwijamy się mimo pandemii

Czerwcową sesję rady gminy była swoistym podsumowaniem 2020 r. Niestety z przyczyn zdrowotnych nie mogłem być na niej obecny, zastępował mnie Krzysztof Bagiński – sekretarz gminy. Po przedstawieniu sprawozdania finansowego oraz raportu o stanie gminy za 2020 r., rada gminy udzieliła mi absolutorium i wotum zaufania. Pragnę w tym miejscu podziękować radnym za docenienie mojej pracy oraz pracy licznej grupy moich współpracowników z urzędu oraz jednostek organizacyjnych gminy. Dziękuję również współpracownikom oraz radnym i sołtysom za pracę w minionym roku – tylko nasz wspólny wysiłek może przynieść dobre efekty.

Raport o stanie gminy za 2020 r. sporządziliśmy w atrakcyjnej formie, w postaci strony internetowej. Zachęcam wszystkich do zapoznania się z tym dokumentem. Poniżej przestawię kilka informacji, które się tam znalazły.

Pośród 19 lokalnych polityk, programów i strategii realizowanych w minionym roku, szczególną uwagę należy zwrócić na Strategię Rozwoju Gminy Dobrzyniewo Duże na lata 2020-2030, która jest dokumentem wyznaczającym główne kierunki rozwoju gminy. Liczba mieszkańców naszej gminy na koniec 2020 r. wyniosła 9 610 osób, odnotowaliśmy wzrost ilości mieszkańców w stosunku do roku 2019 o 1,98%. Dodatnie saldo migracji oraz

przyrost naturalny świadczą, że gmina jest atrakcyjna do zamieszkania. Wskaźnik obsługi zadłużenia z Wieloletniej Prognozy Finansowej, liczony dla lat 2020-2028, zapewnia o bezpieczeństwie finansowym gminy. Dochody gminy ogółem wyniosły w 2020 r. 54 800 179 zł (wzrost o 3,41%) natomiast wydatki ogółem wyniosły 59 467 546 zł (wzrost o 18,16%). Znaczny wzrost wydatków związany jest z realizowanymi inwestycjami, takimi jak np.: budowa hali sportowej w Fastach, budowa świetlicy (remizy OSP) oraz zakup samochodu pożarniczego w Letnikach, montaż paneli fotowoltaicznych w ZSP w Dobrzyniewie Dużym oraz stacjach uzdatniania wody w Dobrzyniewie Dużym i Fastach, przebudowa drogi Letniki-Leńce, budowa ulicy Osiedlowej w Fastach, ulic osiedlowych w Dobrzyniewie Fabrycznym oraz kilkoma inwestycjami wodociągowymi i kanalizacyjnymi. Łączna wartość inwestycji i innych wydatków majątkowych wyniosła 13 758 125 zł (wzrost o 56%).

W naszej gminie funkcjonuje 17 gminnych publicznych linii komunikacji autobusowej, w tym 14 realizujących dowożenie uczniów do szkół. Wydatki poniesione na oświatę i wychowanie wyniosły 15 178 991 zł (wzrost o 6,72%). Warto zwrócić uwagę na dobre efekty edukacyjne w pracy naszych szkół – średnie gminne wyniki egzaminu ósmoklasisty, z wszystkich przedmiotów, są wyższe od średniej powiatowej, wojewódzkiej i krajowej.

Wydatki na w ramach realizowanej pomocy społecznej i wsparcia rodziny wyniosły 17 208 068 zł (wzrost o 20,94%), w tym świadczenie wychowawcze 500+ w kwocie 11 597 570 zł.

Miniony rok minął pod znakiem COVID-19. Dla potrzeb nauki zdalnej przekazaliśmy uczniom i nauczycielom 108 laptopów. Rada gminy podjęła uchwałę w przedłużeniu terminu płatności rad podatku od nieruchomości płaconych przez przedsiębiorców.

Na uwagę zasługuje, szczególnie trudna w tym okresie, działalność kulturalna, której sztandarowym projektem stał się etnomusical – zanotował ponad 11 tysięcy odsłon na You Tubie.

W minionym roku po raz pierwszy realizowanych był w naszej gminie fundusz

solecki, o którym więcej pisaliśmy w poprzednim wydaniu „Głosu Dobrzyniewa”.

Ocena ogólna stanu gminy, sporządzona jako porównanie ze 143 gminami wiejskim położonymi wokół wojewódzkich ośrodków metropolitalnych kraju, wskazuje, że w tej bardzo wymagającej grupie jesteśmy gminą o średnim stopniu rozwoju z tendencją wzrostową.

Jeszcze raz zachęcam do lektury całego raportu, a przy okazji mieszkańcom naszej gminy życzę udanego letniego wypoczynku.

Wojciech Cybulski
Wójt Gminy Dobrzyniewo Duże

Dwie duże inwestycje prawie gotowe

28 maja do Urzędu Gminy Dobrzyniewo Duże wykonawca robót firma BTM BIAŁYSTOK Tomasz Zembko dostarczyła zgłoszenie gotowości do odbioru zadania inwestycyjnego pn.: „Budowa budynku użyteczności publicznej – świetlica z pomieszczeniami przeznaczonymi na potrzeby ochrony przeciwpożarowej”. Powołano komisję i 8 czerwca dokonano ostatecznego odbioru technicznego budynku. Obecnie prowadzone są prace nad uzyskaniem pozwolenia na użytkowanie obiektu.

Realizacja zadania prowadzona była w ramach projektu pn.: „Nowe podejście

PL-BY-UA
2014-2020

do transgranicznego systemu zarządzania kryzysowego” (ang. The new approach to the cross-border emergency management system). Współfinansowano go ze środków Unii Europejskiej w ramach Programu Współpracy Transgranicznej Polska-Białoruś-Ukraina 2014-2020.

Ostateczny koszt budowy obiektu wyniósł 1,82 mln zł, zaś wartość dofinansowania 216 tys euro.

Zgodnie z zapisami umowy, do końca czerwca powinny zostać zakończone roboty budowlane budynku sali gimnastycznej przy Zespole Szkolno-Przedszkolnym w miejscowości Fasty. Pracownicy Urzędu Gminy opracowują dokumentację techniczną w celu ogłoszenia postępowania przetargowego na zakup wraz z montażem wyposażenia obiektu sportowego. 9 czerwca została podpisana umowa w sprawie udzielenia pomocy finansowej w formie dotacji celowej z budżetu Województwa Podlaskiego w wysokości 600 tys. zł.

Małgorzata Sokółska

Centralna ewidencja emisyjności budynków – nowy obowiązek zgłaszania źródeł ogrzewania nieruchomości

1 stycznia weszła w życie ustawa o zmianie ustawy o wspieraniu termomodernizacji i remontów oraz niektórych innych ustaw, zgodnie z którą wszyscy właściciele lub zarządcy budynków mieszkalnych, usługowych, firmowych i użyteczności publicznej, będą mieli obowiązek zgłaszania, czym ogrzewają budynki. Wobec czego w roku 2021 powstanie system informacji o źródłach ogrzewania budynków w Polsce, który pomoże zidentyfikować źródła niskiej emisji, noszący nazwę: Centralna Ewidencja Emisyjności Budynków (CEEB). Prace nad utworzeniem CEEB już trwają, a organem odpowiedzialnym jest Główny Urząd Nadzoru Budowlanego. Wszelkie informacje publikowane są na następującej stronie: <https://www.gunb.gov.pl/strona/centralna-ewidencja-emisyjnosci-budynkow-faq>. W bazie znajdują się informacje na temat budynków w obszarze źródeł energii elektrycznej, ciepła i zasilania z sieci ciepłowniczej oraz dotyczące spalania paliw o nominalnej mocy cieplnej mniejszej niż 1 MW, jak również w zakresie udzielonych dotacji na zadania termomodernizacyjne i wymiany kotłów oraz informacje o kontrolach kominiarskich, kontrolach inspekcji ochrony środowiska i kontrolach gospodarki odpadami.

Od 1 lipca 2021 r. każdy właściciel lub zarządca budynku będzie zobowiązany złożyć deklarację o źródłach ciepła lub źródłach spalania paliw do Wójta Gminy Dobrzyniewo Duże.

Deklaracje będzie można składać elektronicznie za pomocą środków komu-

nikacji elektronicznej na zasadach określonych w ustawie z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne z wykorzystaniem systemu teleinformatycznego obsługującego ewidencję lub pisemnie. Do czasu wprowadzenia możliwości składania informacji w formie elektronicznej należy ją składać w formie pisemnej. Dane te będą wprowadzane przez upoważnione osoby do centralnej ewidencji budynków, najpierw z informacji pisemnych, a w dalszej kolejności z systemu informatycznego (lub pisemnie – nie każdy ma dostęp).

Dla budynków, które już istnieją, właściciel lub zarządca będzie miał 12 miesięcy od dnia ogłoszenia komunikatu. Dla nowopowstałych budynków termin ten będzie wynosił 14 dni od dnia pierwszego uruchomienia źródła ciepła.

Deklaracja będzie zawierać następujące dane: imię i nazwisko albo nazwę właściciela lub zarządcy oraz adres jego miejsca zamieszkania lub siedziby, adres nieruchomości, liczbę i rodzaje używanych źródeł ciepła i spalania paliw, przeznaczenie tych źródeł i wykorzystywane w nich paliwa. Składający deklaracje mają podawać także numer telefonu i adres poczty elektronicznej, jeśli takie posiadają.

W Centralnej Ewidencji Emisyjności Budynków mają znaleźć się dane, które będą pochodzić nie tylko z deklaracji mieszkańców. Do CEEB będą również wpisywane informacje pochodzące z innych rejestrów, a także kontroli i interwencji. W projekcie ustawy znalazły się m.in. kontrole kominiarskie, kontrole przed-

siębiorców prowadzone przez inspekcję ochrony środowiska, kontrole dotyczące gospodarowania odpadami czy ściekami, także kontrole zlecone przez BGK po otrzymaniu dofinansowania do termomodernizacji czy remontu, a nawet wskazane przez wójta w zakresie przyznanych świadczeń z pomocy społecznej lub innych form wsparcia finansowego ze środków publicznych. W przypadku wymiany źródła ciepła właściciel lub zarządca budynku lub lokalu ma 14 dni na złożenie nowej deklaracji.

Za brak złożenia deklaracji będzie grozić grzywna, wymierzana na zasadach ogólnych Kodeksu wykroczeń, a więc od 20 zł do 5 000 zł – „Kto, wbrew ciężące-

mu na nim obowiązкови, nie składa w terminie deklaracji, podlega karze grzywny” – wyjaśniono w ustawie.

Wzór deklaracji nie jest jeszcze znany, ma go określić minister ds. budownictwa, planowania i zagospodarowania przestrzennego oraz mieszkalnictwa w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw klimatu, o czym będziemy Państwa informować na bieżąco na stronach internetowych Urzędu Gminy Dobrzyniewo Duże, tj. w Biuletynie Informacji Publicznej w zakładce Ogłoszenia lub www.dobrzyniewo.pl w zakładce Aktualności.

Magdalena Bernatowicz

Weryfikacja liczby osób zamieszkujących nieruchomości

W maju Urząd Gminy Dobrzyniewo Duże przystąpił do prac związanych z weryfikacją zgodności liczby osób zamieszkujących nieruchomości z liczbą osób zgłoszonych w tzw. deklaracji śmieciowej.

Mieszkańcy, którzy nie zawarli pełnej informacji o liczbie osób zamieszkujących nieruchomości, proszeni są o zgłoszenie się do Urzędu Gminy w Dobrzyniewie Dużym w celu korekty deklaracji. Niewypełnienie tego obowiązku prowadzi do wydania decyzji administracyjnej w powyższej sprawie ze skutkiem powstania zaległości i odsetek.

Deklarację można złożyć osobiście w Urzędzie Gminy lub wysłać pocztą. Deklaracja dostępna jest na stronie internetowej: <https://dobrzyniewo.pl/index.php?id=4&zoom=23>.

Magdalena Bernatowicz

Spis powszechny

Jeszcze do 30 września 2021 r. potrwa Narodowy Spis Ludności i Mieszkań.

W związku z tym Wójt Gminy Dobrzyniewo Duże zaprasza wszystkich mieszkańców do skorzystania z możliwości samospisu internetowego – spis.gov.pl. Jednocześnie informuje o możliwości dokonania tak zwanego „samospisu” korzystając ze specjalnie przygotowanego przez Urząd Gminy stanowiska komputerowego mieszczącego się w Urzędzie Gminy Dobrzyniewo Duże, pok. nr 9 od poniedziałku do piątku w godz. 7.30-15.30.

Rachmistrzowie – z uwagi na pandemię – kontaktują się z respondentami wyłącznie telefonicznie z numerów: 22 828 88 88 lub 22 279 99 99. Jeżeli mają Państwo wątpliwość, czy zadzwonił rachmistrz spisowy, proszę o kontakt z Urzędem Statystycznym w Białymstoku pod nr. tel. 85 749 77 15. W weekendy pełnione są dyżury pod nr. tel. 790 213 200.

Magdalena Bernatowicz

„Pawelki” i szafy sterujące

W tym kwartale Referat Gospodarki Komunalnej przeprowadził kontrole nielegalnych przyłączy do sieci kanalizacji sanitarnej za pomocą zadymiarów.

Ponadto przy szkołach zostały wymienione niesprawne hydranty na nowe typu „Pawelek”. Wymieniliśmy również dwie szafy sterujące w przepompowniach strefowych we wsi Fasty przy ul. Białostockiej oraz Szosie Knyszyńskiej, co umożliwia aktualny podgląd na przepompownię za pomocą wizualizacji oraz powiadomień sms. Zamontowane zostały też filtry antyodorowe na przepompowni głównej w Fastach.

Michał Gabrel

Kierownik Referatu Gospodarki Komunalnej

#SzczepmySię

Jedynym miejscem w gminie, w którym można się zaszczepić przeciwko COVID-19 jest przychodnia Pra-Medica Pracukowscy Sp.J. w Dobrzyniewie Dużym.

KONTAKT:

ul. Białostocka 23,
Dobrzyniewo Duże
Telefon: +48 85 71 97 099
Kom: +48 607 63 63 55
e-mail: pramedica@wp.pl

GODZINY OTWARCIA:

poniedziałek-piątek 8.00-18.00

Do czasu oddania tego kwartalnika do druku, wykonano już 2976 szczepień w przychodni i 56 szczepień w domu. Dostępne szczepionki to Pfizer, Jonson&Jonson i Astra Zeneca.

Do rejestracji nie potrzebujesz żadnych dodatkowych danych czy dokumentów, wystarczy że podasz swój nr PESEL.

Dla osób, które nie są w stanie samodzielnie dotrzeć do punktu szczepień, uruchomione zostały mobilne zespoły szczepiące. Informacje, które punkty szczepień w okolicy dysponują zespołami wyjazdowymi, dostępna jest na infolinii pod numerem telefonu 989.

Stawiamy na ekologię i walczymy ze smogiem

24 czerwca Rada Gminy Dobrzyniewo Duże podjęła uchwały mające na celu poprawę stanu powietrza, a mianowicie:

- o udzieleniu mieszkańcom gminy dotacji na trwałą likwidację pieców i kotłów węglowych niespełniających wymagań,
- o dofinansowaniu zakupu wraz z montażem instalacji wykorzystujących odnawialne źródła energii w postaci ogniw fotowoltaicznych i/lub kolektorów słonecznych.

W ten sposób chce przysłużyć się działaniom proekologicznym i wesprzeć walkę ze smogiem. Program ma ruszyć jeszcze w tym roku.

Podjętymi działaniami radni chcą na trwałe zlikwidować ogrzewanie oparte na paliwie węglowym, dlatego zachęcają mieszkańców – właścicieli nieruchomości do usuwania pieców i kotłów węglowych, niespełniających normy wynikającej z Rozporządzenia Komisji (UE) 2015/1189 z dnia 28 kwietnia 2015 roku w sprawie wykonania dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/125/WE w odniesieniu do wymogów dotyczących Ekoprojektu i zastąpieniu ich ogrzewaniem wpływającym na zmniejszenie niskiej emisji.

Kto może otrzymać dotację?

Beneficjentami dotacji mogą być osoby posiadające tytuł prawny do nieruchomości – właściciele nieruchomości, zamieszkałe i jednocześnie zameldowane na pobyt stały na terenie Gminy Dobrzyniewo Duże. Budynek mieszkalny musi być położony na terenie Gminy Dobrzyniewo Duże. W przypadku, gdy tytuł prawny do budynku przysługuje więcej niż jednemu Beneficjentowi, współwłaściciele albo wyznaczą pełnomocnika upoważnionego do ich reprezentowania w postępowaniu o udzielenie dotacji, w tym zawarcia umowy o udzielenie dotacji albo wszyscy przystąpią do zawarcia umowy. Dodatkowo, Beneficjent, który ubiega się o dota-

cję, musi pamiętać, że nie może posiadać zaległości w zapłacie podatków i opłat lokalnych oraz innych należności wobec Gminy Dobrzyniewo Duże. Dofinansowanie nie obejmuje budynków, w których prowadzona jest działalność gospodarcza, działalność rolnicza, nie obejmuje także budynków wykorzystywanych sezonowo, np. domków letniskowych.

Na co można otrzymać dotację?

Dotacja przyznawana przez gminę Dobrzyniewo Duże dotyczy zakupu wyłącznie fabrycznie nowych urządzeń, zamontowanych po raz pierwszy, które następnie zostaną zamontowane w budynkach mieszkalnych i na trwałe wyeliminują kotły dotychczasowe. Wsparciem objęte są takie urządzenia, które spełniają normy i są dopuszczone do użytkowania na terenie Polski, i dzięki którym możliwe jest rzeczywiste ograniczenie emisji zanieczyszczeń do powietrza atmosferycznego. Dofinansowanie dotyczy systemów ekologicznych opartych o urządzenia zasilane następującymi rodzajami paliw i energią: gazem, olejem opałowym (które spełniają min. klasę A), węglem i biomasą (które spełniają wymagania ww. Rozporządzenia Komisji UE) oraz pompy ciepła (o klasie efektywności energetycznej min. A+) jak i systemów ogrzewania elektrycznego, w efekcie których następuje rzeczywiste ograniczenie emisji zanieczyszczeń do powietrza atmosferycznego poprzez zastąpienie palenisk opalanych paliwem stałym (kotły węglowe, kotły węglowo-koksowe, kotły na miał, muł lub flot, kotły na biomasę).

W przypadku dotacji na odnawialne źródła energii dotacji nie podlega zmiana lub modernizacja zamontowanych już kolektorów słonecznych i paneli fotowoltaicznych. Wszystkie urządzenia ujęte w kosztach kwalifikowanych muszą być

fabrycznie nowe. Nie udziela się dotacji na zakup i montaż instalacji wykorzystujących odnawialne źródła energii, w przypadku montażu na dachu o pokryciu wykonanym z wyrobów zawierających azbest. Szczegółowe rodzaje tych systemów opisane są w załącznikach do podjętych uchwał, tj. zasadach udzielania dotacji celowej.

Jak wysoka dotacja?

Dotacja udzielana przez Gminę Dobrzyniewo Duże nie może przekraczać 50% poniesionych kosztów wymiany pieców lub kotłów węglowych na ekologiczne źródła ciepła, ale nie więcej niż 3 000 zł. Wysokość środków przeznaczonych na dotacje będzie określona uchwałą budżetową na dany rok budżetowy.

Wysokość dotacji dla wnioskodawcy na realizację przedsięwzięć odnawialnych źródeł energii wynosi do 50% poniesionych kosztów:

- w przypadku ogniw fotowoltaicznych – nie więcej niż 5 000 zł brutto,
- w przypadku kolektorów słonecznych – nie więcej niż 2 500 zł brutto.

Udzielenie dotacji dokonywane będzie w kolejności kompletnie złożonych wniosków, aż do wyczerpania środków finansowych zabezpieczonych na ten cel w uchwale budżetowej na dany rok.

Jak otrzymać dotację?

Aby otrzymać dotację, trzeba złożyć wniosek. Wniosek, wraz z wymaganymi załącznikami, można pobrać ze strony internetowej Urzędu Gminy www.dobrzyniewo.pl, a także na: www.bip.dobrzyniewoduze.pl; wniosek, w wersji papierowej można również uzyskać w Urzędzie Gminy w Dobrzyniewie Dużym.

Kompletny zestaw dokumentów należy złożyć do 31 lipca 2021 r., zaś w latach następnych w terminie do 30 czerwca każdego roku w sekretariacie Urzędu Gminy w Dobrzyniewie Dużym, pokój nr 1.

Magdalena Bernatowicz

Usuwanie odpadów rolniczych

Wójt Gminy Dobrzyniewo Duże informuje, że Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska ogłosił nabór wniosków na zadanie Usuwanie folii rolniczych i innych odpadów pochodzących z działalności rolniczej. Celem programu jest rozwój systemów zagospodarowania odpadów z tworzyw sztucznych z rolnictwa. Gmina Dobrzyniewo Duże będzie musiała złożyć stosowny wniosek w terminie do 15 września br.

Można otrzymać dofinansowanie w formie dotacji do 100% kosztów kwalifikowanych, z zastrzeżeniem, że:

- a) kwota dofinansowania nie może przekroczyć iloczynu 500 zł i wyrażonej w Mg masy odpadów z folii rolniczych, siatki i sznurka do owijania balotów, opakowań po nawozach i typu Big Bag unieszkodliwionych lub poddanych odzyskowi w ramach przedsięwzięcia;
- b) podatek VAT nie stanowi kosztu kwalifikowanego przedsięwzięcia.

Wobec powyższego, zainteresowani rolnicy z terenu gminy Dobrzyniewo Duże zobowiązani są do złożenia stosownej informacji w Urzędzie Gminy Dobrzyniewo Duże wraz z załącznikami, zgodnie ze wzorem umieszczonym na stronie internetowej Urzędu www.dobrzyniewo.pl w zakładce Aktualności oraz w Biuletynie Informacji Publicznej w zakładce Ogłoszenia, w nieprzekraczalnym terminie do 20 sierpnia 2021 r.

Złożenie wniosku umożliwi odbiór ww. odpadów w roku 2022, w przypadku otrzymania dofinansowania przez Gminę. Udzielona pomoc będzie stanowiła pomoc de minimis w rolnictwie.

Magdalena Bernatowicz

Kto czyta – żyje dwa razy

Rozmowa z dyrektorką biblioteki – Jolantą Radziszewską

Co jest ciekawego w byciu bibliotekarzem?

Najciekawszy jest bezpośredni kontakt z książką i czytelnikiem. Każde takie spotkanie ubogaca. Nigdy nie myślałam, że zostanę bibliotekarką. To dzieło przypadku, jednak pracę tę pokochałam i czuję się w niej spełniona.

Od kiedy istnieje Biblioteka Publiczna w Dobrzyniewie Dużym? Jak długo Pani w niej pracuje?

Biblioteka istnieje od 1956 roku. W 2016 roku świętowaliśmy 60-lecie jej istnienia. Pracę rozpoczęłam w 1986 roku.

Ile woluminów liczy cały księgozbiór?

11 653 – to sporo. Naszymi użytkownikami są nawet osoby z Białegostoku, uznające ofertę biblioteki w Dobrzyniewie za atrakcyjną.

Jak często księgozbiór jest wzbogacany w nowości wydawnicze?

Śledzimy na bieżąco kalendarz wydawniczy, zamawiamy interesujące pozycje, starając się, by były dostosowane do potrzeb czytelników. Na początku każdego roku otrzymujemy z Urzędu Gminy dotację na zakup nowości książkowych. Zdarza się, że pozyskujemy środki finansowe z Biblioteki Narodowej.

Jakie gatunki literackie preferują czytelnicy?

Największą i najaktywniejszą grupą czytelników są seniorzy, a zaraz po nich – dorosłe osoby pracujące.

Miłośników książek najbardziej interesuje literatura piękna. Mężczyźni wybierają zazwyczaj kryminały, książki sen-

Dyrektor gminnej biblioteki Jolanta Radziszewska

sacyjne i historyczne. Kobiety sięgają po literaturę obyczajową, romanse, powieści z okresu wojennego i powojennego.

Czy mogłaby Pani określić która książka była „hitem” w 2020 roku?

To „Zemsta i przebaczenie” Joanny Jax. Opisane w 12 tomach losy kilku rodzin na przestrzeni kilkudziesięciu lat zainteresowały czytelników na tyle, że stworzyliśmy listę oczekujących na wypożyczenie tej książki.

Jak pandemia wpłynęła na stopień zainteresowania wypożyczaniem książek?

Pandemia wpłynęła niestety znacząco negatywnie – zmniejszyła się liczba odwiedzin i wypożyczeń. Ten spadek zaintereso-

wania obserwują wszyscy bibliotekarze.

Czy wypożyczanie książek jest w dobie pandemii bezpieczne?

Książki, które wracają od czytelników, podlegają dwutygodniowej kwarantannie.

Mamy do dyspozycji rękawiczki, maski, płyny antybakteryjne. Stosujemy wszelkie zasady higieniczno-sanitarne.

Z jakich udogodnień mogą korzystać Wasi użytkownicy?

Istnieje możliwość skorzystania z komputera. Użytkownicy mają też wolny dostęp do półek. Mogą swobodnie poszperać, poszukać interesujących pozycji książkowych. Niektórzy chętnie korzystają z pośrednictwa pracowników biblioteki, zwracając się o pomoc w wyszukaniu książki, bądź prosząc o rekomendacje dzieł literackich. Osobom, które mają utrudniony dojazd, oferujemy dowóz książek do domu. Na stronie internetowej biblioteki prezentowane są nowości wydawnicze.

Czy spotkania autorskie cieszą się dużym zainteresowaniem?

Przed pandemią odbywały się spotkania literackie dedykowane dzieciom, młodzieży i dorosłym. Czasem było to głośne czytanie dzieciom, czasem wieczór poezji przy świecach, niekiedy rozmowy o książkach połączone z muzyką. Spotkania cieszyły się dużym zainteresowaniem, wywoływały sporo wzruszeń.

Jak Pani sądzi, czy ludzie współcześnie czytają więcej niż kiedyś, czy mniej?

Statystyki i własne obserwacje wskazują, że obecnie ludzie czytają mniej niż kiedyś. Są pochłonięci pracą i codziennymi obowiązkami. Poza tym żyjemy w dobie internetu, który daje wiele możliwości.

Zbyt często też włączamy niebieskie ekrany telewizorów, wyłączając w ten sposób naszą wyobraźnię. Ekranizacje książek powinno się oglądać dopiero po lekturze,

inaczej sporo się traci.

Sądzę, że w pewnym stopniu zamiłowanie do czytania książek jest w rodzinach przekazywane z pokolenia na pokolenie.

Czy istnieje ciemna strona zawodu bibliotekarza?

Może i istnieje, ja jednak zwracam uwagę na jasne strony tego zawodu. Co prawda, przydałaby się większa powierzchnia magazynu i przestrzeni dla czytelników, istnieje też niechlubna kartoteka dłużników, ale uśmiechy ludzi, ich wdzięczność, chęć rozmowy, wymiany poglądów, wynagradzają wszystko. Ktoś powiedział, że biblioteka jest trochę jak „światlica socjoterapeutyczna”, i coś w tym jest.

Czy pracując w bibliotece należy być ocytanym?

Oczywiście, że tak. To podstawa zawodu bibliotekarza. Jak można polecać komuś książki, nie czytając ich? To się wy-czuwa od razu.

Książki których autorów czyta Pani najchętniej?

Ostatnio zachwyca mnie twórczość Joanny Jax, Albeny Grabowskiej, Marii Pa-szyńskiej. Nawiasem mówiąc, uważam, że prawdziwy urok mają książki tradycyjne – papierowe i pachnące...

Jak zachęciłaby Pani innych do czytania książek? Czy zgadza się Pani ze stwierdzeniem „Kto czyta, żyje dwa razy”?

Książka może być naszym przyjacielem, miłością i wspaniałą przygodą. Rzeknę, że „Kto czyta, żyje dwa razy”. Często utożsamiam się z losami bohaterów, porównuję ich sytuację ze swoją, zastanawiam się, co ja zrobiłabym na ich miejscu, myślę o tym, jak było kiedyś, jak jest dziś. Książka daje nam tak wiele... Jest jak wier-ny przyjaciel – prawdziwa... znacząca... cudowna...

Rozmawiała
 Joanna Żarniewska

Książkowy Zakątek Uli

Blogerzy książkowi to coraz bardziej liczne i liczące się środowisko.

Mieszkanką naszej gminy jest prawdziwa pasjonatka książek, prowadząca bookstagram książkowyzakatekuli – Urszula Mroziewska.

Instagram KsiazkowyZakatekUli

facebook

ksiazkowyzakatekuli

Czy blogerzy widują się na żywo, bądź kontaktują się między sobą online, wymieniając poglądy o najnowszych lekturach?

Oczywiście, idealnym miejscem spotkań są targi książki, wtedy najłatwiej nam się spotkać, porozmawiać i poznać nie tylko internetowo. Niestety, z powodu pandemii, zarówno w ubiegłym roku jak i w tym, targi książki odbywały się tylko online,

więc i nasz kontakt również. Na portalach społecznościowych jak FB czy IG bardzo często są organizowane spotkania online, na których możemy porozmawiać nie tylko między sobą, ale również z autorami i przedstawicielami wydawnictw. Spotkania te są ogólnodostępne i każdy miłośnik książek może w nich uczestniczyć.

Ile książek przeciętnie w ciągu miesiąca udaje się Pani przeczytać?

Najczęściej ok 20, chyba, że trafiają się wyjątkowe „cegiełki”, wtedy mniej.

Jak sprawić, by recenzja była dla odbiorcy ciekawa?

Sama chciałabym to wiedzieć, swoje recenzje piszę z serca, najczęściej zaraz po lekturze, gdy emocje jeszcze nie opadną. Staram się w kilku zdaniach opisać fabułę, tak, aby za dużo nie zdradzić, a zaciekać czytelnika. Piszę też o moich spostrzeżeniach, odczuciach i emocjach, jakie książka na mnie wywarła. Recenzje są bardzo subiektywne, każdy z nas zwraca uwagę na co innego, dużo też zależy od naszej wrażliwości, czy etapu życia na którym jesteśmy. Nie ma złotej reguły, myślę że po prostu trzeba pisać szczerze i z serca.

Czy bloger to zawód?

W moim przypadku to pasja, ale tak, od stycznia 2015 roku bloger, vloger, influencer – czy po prostu twórca internetowy figuruje w oficjalnej klasyfikacji zawodów i specjalności urzędów pracy. W książkowym świecie również są osoby, które prowadzą blog zarobkowo, ja jednak do nich nie należę. Moim celem jest zachęcanie ludzi do czytania, pokazanie, jak piękny i porównujący może być książkowy świat.

**Rozmawiała
Joanna Żarniewska**

UPODOBANIA CZYTELNICZE OSÓB POPULARNYCH W GMINIE KRÓTKIE PYTANIE – KRÓTKA ODPOWIEŹ

Wojciech Cybulski:

Tradycyjna książka, nowoczesne e-booki, czy audiobooki?

Tradycyjna, ale czytam też e-booki.

Biblioteki publiczne czy domowa biblioteczka?

Domowa biblioteczka.

Ulubiona książka, czyli na bezludną wyspę zabiorę ze sobą...?

Bardzo trudna decyzja.

Poezja czy proza?

Proza

Zarwana noc dla książki – czy to możliwe?

Nie

Napisane do szuflady – zdarzyło się?

Nie

Książka w towarzystwie herbaty, w ulubionym fotelu lub...?

W ulubionym fotelu.

Nobliści, pisarze z pierwszych stron gazet, czy niszowi twórcy?

Niszowi twórcy.

Książka dzieciństwa?

„Mały Książę”

Literatura faktu, fantastyka, kryminał, a może.... biografia?

Biografia.

Czytam, bo?

Lubię.

Rozmawiała
Joanna Żarniewska

HISTORIA JEDNEJ FOTOGRAFII

*Gdzie dziewczęta z tamtych lat / Jak te kwiaty?
Gdzie są chłopcy z tamtych lat / Dzielne chwaty?*

Na zdjęciu m.in. Helena Sadowska, p. Zubrycka, p. Borkowska, p. Rybnik, p. Stanisław Żmiejkowski i p. Ciupa.

Dbamy o nasze źródło

Wodociąg w Krynicach wybudowano w 1960 r. w czynie społecznym. Służą na potrzeby bytowo-gospodarcze. Pobór wody odbywa się bez urządzeń pompowych ze źródła naturalnego. Teren źródłiska ogrodzony jest siatką, jego powierzchnia wynosi 3375 m². Woda jest ujęta za pomocą rurowciągów drenarskich, którymi trafia do czterech studzienek, a następnie do zbiornika betonowego. Do wsi transportowa jest grawitacyjnie rurowciągiem. Wodociąg działa po dziś dzień i służy mieszkańcom wsi Krynice, a odbiorcy wody dbają o źródło i wykonują w czynie społecznym wszelkie naprawy.

Historię tego wodociągu przedstawił śp. Mieczysław Zalewski z Krynic.

Mariusz Lompert Mariusz
sołtys wsi Krynice

Historia źródła w Krynicach

Źródło położone jest na terenie Krynic, na malowniczych pagórkach pokrytych lasem. Woda z niego płynęła rowkiem do sadza we wsi. W rowku zbudowano kilka ryniek, z których brano wodę. Podstawiało się wiadro pod rynkę, napełniało się przeważnie dwa wiadra, brało się nosiłką i niosło do domu.

W sadzawce woda służyła dla inwentarza żywego. Od niepamiętnych czasów mieszkańcy korzystali z wody źródlanej, bo we wsi nie ma ani jednej studni, nie udało się nikomu znaleźć wody. Najgorzej było w czasie śnieżnej, mroźnej zimy, kiedy to woda w rowku zamarzała i wylewała na pola, robiąc lodowiska. Podobnie było w upalne lato – woda po prostu w rowku wysychała. Wtenczas trzeba było iść aż do źródła, pokonując około kilometra drogi w jedną stronę. Najgorszą zimą było jednak zanieczyszczenie wody w czasie wiosennych roztopów. Wszystkie nieczystości spływały z pól do rowka i trzeba było taką wodę spożywać.

We wsi działała Ochotnicza Straż Pożarna, przyjeżdżał do nas z Białegostoku komendant Straży Pożarnej kapitan Malinowski. Po zapoznaniu się z sytuacją wodną powiedział: „U was praktycznie nie ma wody przeciwpożarowej”. Postanowił nam pomóc rozwiązać ten problem pod warunkiem, że mieszkańcy Krynic dołożą swoją pracę do tego przedsięwzięcia.

Przywiózł do źródła kompetentną osobę – inżyniera Wróblewskiego, który powiedział, że bezpłatnie wykona wszelką niezbędną dokumentację ujęcia źródła i rurowciągu do każdego gospodarstwa. Mieszkańcy przyjęli to z wielką radością, choć niedowierzali, że to się stanie. Od razu przystąpili wszyscy do pracy. Było to w 1959 r. Okropnie mroźna zima, ziemia zamarznięta do 160 cm w głąb. Nie zraziło to mieszkańców. Kopaliśmy rowy pod rury

łomami, kilofami, paliliśmy ogniska, aby rozgrzać ziemię. Udało się. Prace nadzorowali pan komendant Malinowski i pan inżynier Wróblewski. Mieszkańcy zbierali pieniądze na zakup rur, dren, cement i inne potrzebne rzeczy. Inżynier Wróblewski zapewnił, że wodę w domu, nawet na piętrze, będzie miał każdy mieszkaniec. Źródełko jest położone 11,5 metra wyżej niż wioska, co wytworzy grawitacyjnie 1,5 atmosfery ciśnienia. Został zaplanowany i zbudowany zbiornik przeciwpożarowy. Wszystkie prace zostały wykonane w ekspresowym tempie. Stała się możliwą rzecz niemożliwa – woda popłynęła do każdego domu, ludzie porobili łazienki, centralne ogrzewania.

Po zakończeniu budowy rurociągu, zostało nam trochę cementu, jeszcze dokupiliśmy i ułożyliśmy w czynie społecznym chodniki przez całą wieś, po obu stronach jezdni.

Ale co dobre, szybko się kończy.

Po kilkunastu latach Urząd Gminy bez naszej wiedzy i porozumienia przekazał nasze źródółko dla Wojewódzkiego Zakładu Usług Wodnych w Białymstoku. Nowy gospodarz bardzo szybko wziął się do roboty. Zaczęli kopać tu i tam, niepotrzebnie, ale chodziło o to, by coś zrobić. Na końcu wsi postawili nawet metalową tablicę z napisem HYDROFORNIA w Krynicach, choć nigdy tu nie było i nie ma żadnej hydroforni. W „hydroforni” zatrudnili specjalistę, miejscowego rolnika. No i najważniejsze – opodatkowali każdego mieszkańca za pobór wody. Za mycie ciągnika, samochodu, łazienkę, za każdą osobę i inne urządzenia.

Zaczęliśmy się bronić. Pojechaliśmy do wojewody. Wojewoda mówi, że nie widzi w tym nic złego: woda jest w dobrych rękach fachowców, tak trzeba. Pojechaliśmy do Wojewódzkiego Zakładu Usług Wodnych, oni mówią, że źródółko przekazała im gmina i go nie oddadzą. Pojechaliśmy do komitetu PZPR w Białymstoku. Tu przyjęli nas bardzo chłodno stwierdzeniem: Teraz chcecie, by oddać wam wodę,

a zaraz zechcecie, by oddać wam sklep, szkołę, świetlicę, gminę itd. Nasza droga wydawała się być skończona.

Postanowiłem jeszcze zorganizować delegację mieszkańców i pojechać do Warszawy. Napisałem pismo, w którym starałem się ująć wszystkie informacje o źródółku. W Warszawie w Ministerstwie Rolnictwa przyjęto nas bardzo serdecznie i po zapoznaniu się z naszym pismem powiedziano, że odpowiedź otrzymamy w ciągu dwóch tygodni. Otrzymaliśmy odpowiedź za kilka dni, a w niej zawarto, co następuje: W Polsce znajdują się trzy takie źródółka – dwa na Podkarpaciu i trzecie w Krynicach, ale te w Krynicach ma najczystszą i najlepszą wodę. Dlatego Ministerstwo Rolnictwa postanawia, żeby Wojewódzki Zakład Usług Wodnych niezwłocznie przekazał wodę mieszkańcom Krynic. Tak się stało około 30 lat temu.

Teraz życzymy wszystkim ludziom dobrej woli smacznej i dobrej wody z naszego źródółka.

Mieczysław Zalewski

Refleksje o zdalnej edukacji

Chociaż zdalna edukacja przebiegała sprawniej niż w roku ubiegłym, nie była pozbawiona wad. Pomijając kwestie techniczne, takie jak dostęp do internetu, jakość połączenia czy posiadanie odpowiedniego sprzętu, nauczyciele stanęli przed jeszcze jednym wyzwaniem – uczniami, chowającymi się za wyłączonymi mikrofonami i kamerkami. Z dnia na dzień okazało się, że umiejętność nawiązania dialogu i dobrej relacji z dziećmi i młodzieżą jest równie ważna, co przekazywana im wiedza. Zmotywowanie uczniów do aktywnego uczestnictwa w zajęciach nie było łatwym zadaniem – wszak po jednej stronie ekranu siedział znużony kilkugodzinym ślęceniem przed komputerem młody człowiek, a po drugiej – nauczyciel, który zmuszony był błyskawicznie odnaleźć się w wirtualnej rzeczywistości, często zupełnie dla niego obcej.

Najczęściej wymienianymi przez uczniów skutkami zdalnej edukacji jest ogólne zmęczenie, rozleniwienie, brak kontaktu z rówieśnikami. Większość nastolatków zgodnie przyznaje, że ich umiejętności czy zdobyta wiedza byłyby o wiele większe, gdyby mieli możliwość chodzenia do tradycyjnej szkoły. Problemem, który często wskazywali, było ocenianie. Stopnie stały się przedmiotem szaleńczego wyścigu, nie mającego nic wspólnego ze zdobywaniem wiedzy, motywacją i informacją zwrotną, za to wiele z kopiowaniem z internetu i niesamodzielnością. Ściąganie, obecne w polskiej szkole niemal od zawsze, nigdy jednak nie osiągnęło takiej skali, jak obecnie. Smuci jednak nie tyle popularność ściągania, co jego społeczna akceptacja. I tak oto uczniowie, którzy stawiali na samodzielność i uczciwość,

kończą ten rok z większą wiedzą, niż ich wprawieni w kopiowaniu rówieśnicy, ale z gorszymi ocenami od nich.

Skutki zdalnej edukacji dostrzegają wszyscy, których dotknęła – uczniowie, nauczyciele, rodzice. Media alarmują o coraz gorszej kondycji psychicznej dzieci i młodzieży, inni krzyczą o straconym pokoleniu. Czy rok izolacji to rzeczywiście stracony czas? Lubię myśleć, że nie. Nigdy wcześniej nie słyszałam, by uczniowie tak otwarcie mówili, że chcą wrócić do szkoły. Do tej pory kojarzyła im się jedynie z odpytывaniem i klasówkami. Pandemia sprawiła, że zobaczyli jej prawdziwą wartość. Po raz pierwszy spojrzeli na szkołę jako miejsce, w którym zawiera się przyjaźnie, wspólnie pokonuje trudności, organizuje wyjazdy i wycieczki, rozwija zainteresowania. Nauczyciele zaś uświadomili sobie, że bez relacji nie ma edukacji i nawet najlepszy teoretyk niewiele zdziała bez życzliwości, zrozumienia i choćby odrobiny empatii. Wielu z nas nie podejrzewało nawet, że tak bardzo zatęskni za uczniami, gwarem na korytarzu, szkolną codziennością.

Ponadto zdalna edukacja obnażyła to, co w szkole należy zmienić – przeładowane podstawy programowe, testomanię, przewagę teorii nad praktyką, wspomniane już kolekcjonowanie ocen, w którym nierzadko biorą udział wszyscy krewni i znajomi.

W środowisku nauczycielskim od dawna już toczy się debata nad przyszłością edukacji i potrzebą zmian. Nigdy wcześniej jednak nie wybrzmiewała ona z taką mocą, jak dotychczas. Wierzę, że kończący się rok szkolny przyniesie zmiany na lepsze. Zmiany, które pozwolą szkole rozwinąć skrzydła.

Paulina Pruszyńska
SP w Pogorzałkach

Ten rok był wyjątkowo trudny zarówno dla uczniów jak i nauczycieli. Trzeba było przestawić się na całkiem inny system pracy, co niejednokrotnie sprawiło problemy obu stronom. Dlatego powrót, do w miarę normalnego trybu nauki, sprawił, że większość uczniów, pomimo wielu obaw, ucieszyła się. Obawy wynikały ze strachu przed odpytywaniem i sprawdzaniem wiedzy. Jednak nauczyciele w pierwszej kolejności kładli nacisk na odbudowanie relacji, a nie na oceny. Wiele zajęć poświęconych było rozmowom o tym, jak się czuli przez miesiące izolacji, jak sobie z tym radzili i jakie były największe problemy. Uczniowie mówili, że w domu czuli się osamotnieni i przemęczeni. Ciągłe siedzenie przed komputerem nie najlepiej wpłynęło na ich postawę (zbyt mało ruchu). Brakowało im kontaktu z nauczycielami, koleżankami i kolegami. Część też przyznała, że nie mieli motywacji, aby łączyć się na lekcje, ponieważ brakowało im kontaktu na żywo. Dlatego powrót do szkoły sprawił, że czują się bardziej zmotywowani. Na pewno zajmie sporo czasu, nim wszystko wróci do normy, ale odrobina normalności w tej „nienormalności” jest na wagę złota.

Aneta Kuklicz
ZS-P w Dobrzyniewie Dużym

31 maja uczniowie Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Fastach wrócili do nauki stacjonarnej prawie po 7 miesiącach nauki zdalnej. W jakich nastrojach? Różnych!

Uczniowie klas I-III z radością wrócili do szkoły, nie mogąc doczekać się kontaktów z rówieśnikami, rozmów z nauczycielami i nauki w trybie stacjonarnym.

Uczniowie klas IV-VIII mniej cieszyli się z ранnego wstawania i uczestnictwa w lekcjach. „Najlepiej jakby były już wakacje...” – usłyszeliśmy od naszych uczniów. Przyznali jednak, iż najbardziej brakowało im kontaktów rówieśniczych i rozmów na żywo. Tylko nieliczni stwierdzili, iż fajnie byłoby nauczyć się czegoś nowego...

Ewa Sochańska
ZSP w Fastach

Okres nauki zdalnej był dla uczniów z klas I-III trudnym czasem, w którym ograniczono do minimum relacje społeczne. Dlatego też po powrocie do szkoły nauczyciele zorganizowali akcje i imprezy, które sprzyjały budowaniu relacji rówieśniczych. Uczniowie uczestniczyli w grze terenowej „Podchody”, w czasie której w aktywny i ciekawy sposób utrwalali zdobytą podczas nauki zdalnej wiedzę oraz działali zespołowo. Podsumowali zadania wykonywane w ramach projektu „Działaj z ImpETem”. Zorganizowano im też aktywny Dzień Dziecka.

Uczniowie wykonywali prace na konkursy plastyczne, m.in.: „Wierszyki łamiące języki”, „Bezpiecznie na wsi mamy – od 30 lat z KRUS wypadkom zapobiegamy”, „Choć jeden dzień pszczołą być”. Uczniowie klas III mieli też okazję do zaprezentowania swoich talentów aktorskich, przygotowując i prezentując w formie nagrania video inscenizacje słowno-muzyczne. Uczniowie klas II rozwijali kreatywność oraz wykorzystywali zdobytą wiedzę do konstruowania gier matematycznych, które uatrakcyjniały zajęcia. Uczniowie klasy I dowiedzieli się, jak mądrze gospodarować wodą opadową i jak ją wykorzystywać w ogrodzie. W ramach konkursu „Każdy może stworzyć swój ogród deszczowy” wspólnie z rodzicami stworzyli taki ogród przy naszej szkole.

Wszystkie podjęte działania sprzyjały przyjaznemu powrotowi uczniów klas I-III do szkoły.

Iwona Szubda
ZS-P w Nowym Aleksandrowie

DZIECI MAJĄ GŁOS

Egzamin ósmoklasisty

Strach przed osiągnięciem słabego wyniku, lęk przed nieprzyjęciem do wymarzonej szkoły, obawa związana z opinią rodziców i nauczycieli. Te wszystkie negatywne emocje mogłyby się nam kojarzyć z egzaminem ósmoklasisty. Jednak czy jest tak naprawdę? Spytałem o to w anonimowej ankiecie uczniów klasy VIII Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Nowym Aleksandrowie.

Wrażenia przed egzaminem

Ponad połowa ósmoklasistów (55%), pytanych o odczucia związane z poszczególnymi egzaminami, odpowiedziała, że spodziewa się najlepszego wyniku z języka polskiego. Natomiast po 23% głosów otrzymały egzaminy z języka obcego i matematyki. Uczniowie opisali również swoje uczucia. Nieco ponad 25% stresowało się przed egzaminem, ale zdecydowana większość nie przejmowała się testem. Wytypowane zostały także tematy wypracowania na egzaminie

z j. angielskiego. Zdania były podzielone. 40% ankietowanych wskazało list, a 60% – e-mail. Wyznaczono też lekturę, która może pojawić się na egzaminie z języka polskiego. W tej kwestii uczniowie byli jednogłośni i przewidzieli „Pana Tadeusza”.

Wrażenia po egzaminie

Podobną ankietę postanowiłem przeprowadzić tuż po napisaniu egzaminów, 27 maja. Okazało się, że przypuszczenia ósmoklasistów były trafne. Arkusz z języka polskiego zawierał fragment Pana Tadeusza, a na teście z języka angielskiego trzeba było napisać e-mail. Uczniowie przyznali, że najtrudniejszy okazał się egzamin z matematyki, natomiast najwyższego wyniku spodziewają się z języka polskiego.

Mam nadzieję, że wszyscy ósmoklasiści z naszej gminy będą zadowoleni z rezultatów swojej pracy. Życzymy im powodzenia na dalszych etapach edukacji.

Patryk Toczko
Ósmoklasista ZSP w Nowym Aleksandrowie

W SZKOLE W POGORZĄLKACH

Programowanie i robotyka

Ten „dziwny” dla wielu rok pracy już prawie na finiszu. Warto w tym miejscu podsumować w paru słowach, co się w nim wydarzyło w Szkole Podstawowej w Pogorzałkach. Uczniowie młodszy, a nawet maluchy z oddziału przedszkolnego, na zajęciach poznawali tajniki nauki kodowania. Uczniowie klas starszych

uczestniczyli w zajęciach algorytmicznych i robotycznych w ramach projektu Centrum Mistrzostwa Informatycznego. Zdobывая umiejętności i rozwijając swoje zainteresowania, uczniowie mogli wziąć udział w Ogólnopolskich Zawodach Algorytmicznych i Projektowych oraz młodzieżowskiej Lidze Algorytmicznej. Miło

nam zakomunikować, iż nasi podopieczni w obu rozgrywkach dotarli aż do finałów ogólnopolskich, gdzie zmierzyli się z najlepszymi zespołami pięciu Politechnik naszego kraju. W ciągu 3 godzin musieli rozwiązać 5 zadań związanych z algorytmiką, tworząc poprawnie działający kod w jednym z wybranych języków programowania. Ich wysiłek uplasował zespół naszej szkoły w pierwszej dziesiątce najlepszych zespołów w Polsce. Serdeczne gratulacje Piotrowi Dąbkowskiemu i Zuzannie Dąbrowskiej.

Dwa zespoły wzięły udział w zmaganiach Ogólnopolskich Zawodów Projektowych-Robotycznych. Nasi uczniowie w określonym czasie musieli zbudować i zaprogramować jeżdżącego robota pokonującego tor w określonym czasie. Starszy zespół musiał dodatkowo zmierzyć się z określoną liczbą przeszkód. Przejaz-

dy naszych pojazdów możecie zobaczyć na profilu facebookowym naszej szkoły. Dzięki swojej wiedzy i zdobytym umiejętnościom, uczniowie doszli do ogólnopolskich finałów, które odbyły się 10 czerwca. Drużyna z klasy 6 zajęła szóste miejsce w Polsce w swojej kategorii, a starsi chłopcy zwyciężyli! Zajęli miejsce pierwsze, pokonując rywali dużą liczbą punktów.

Od przyszłego roku szkolnego czekamy na kolejnych uczniów, którzy od pierwszej klasy chcą stawiać swoje kroki w tych pasjonujących tematach. Dzięki posiadaniu drukarki 3D uruchamiamy pracownię tworzenia i projektowania. Ale to nie wszystkie ciekawostki. Zapraszamy do kontaktu i odwiedzania naszej Szkoły. Pragniemy podkreślić, iż wszystkie nasze zajęcia programowania są bezpłatne.

Paweł Wyszygiel
Opiekun Kół Informatycznych

Przekazano smogomierz

Uczniowie Szkoły Podstawowej w Pogorzałkach przekazali Urzędowi Gminy Dobrzyńewo Duże smogomierz, który samodzielnie skonstruowali. Wyniki pomiarów zanieczyszczeń powietrza dostępne są na stronie internetowej szkoły i urzędu gminy.

*

W poprzednim numerze „Głosu Dobrzyńewia”, w nagłówku artykułu „Pierwszy ze smogomierzy już działa” omyłkowo podaliśmy szkołę w Fastach. Artykuł dotyczy szkoły w Pogorzałkach. Z pomyłką przepraszamy młodzież i nauczycieli zaangażowanych w realizację projektu „W służbie jej wysokości – przyrodzie”. **Redakcja**

W SZKOLE W DOBRZYŃNIEWIE DUŻYM

Zaczytana szkoła

Szkoła w Dobrzyńewie Dużym otrzymała zaszczytny tytuł: „Zaczytana szkoła”. Certyfikat wydany został przez Studium Prawa Europejskiego w Warszawie. Celem konkursu jest rozwijanie czytelnictwa u dzieci i młodzieży w wieku szkolnym.

Uzyskanie Certyfikatu związane było z udziałem szkoły w okresie od 5 października 2020 r. do 15 marca tego roku w Ogólnopolskim Konkursie „Zaczytana szkoła”. Uczniowie realizowali w tym czasie zadania (głównie online), których nadrzędnym celem było rozwijanie i promo-

wanie czytelnictwa. Zorganizowano akcję „Czytanie łączy pokolenia”. Przygotowano krótkie komiksy na dowolny temat. Wy-myślano nowe zakończenie wybranych lektur „Moje zakończenie”. Powstały prace plastyczne pt. „Zaczytana szkoła”. Uczniowie zapoznali się z zawodem bibliotekarza, drukarza, pisarza i księgarza. Stworzyli interesujące prace.

W realizacji projektu z biblioteką szkolną współpracowały: Barbara Ciołko, Aneta Kuklicz, Beata Petelska, Janina Kozakiewicz, Magdalena Bibik, Anna Szymgiel i Anna Laskowska.

Celina Zubrycka
koordynator projektu

Ogólnopolski Turniej Tańca Towarzyskiego

Ponad 220 tancerzy rywalizowało o Puchar Marszałka Województwa Podlaskiego i Puchar Wójta Gminy Dobrzyniewo Duże na Ogólnopolskim Turnieju Tańca Towarzyskiego, który odbył się 5 czerwca w Zespole Szkolno-Przedszkolnym w Dobrzyniewie Dużym.

Impreza została podzielona na 4 bloki taneczne, a startowały w niej dzieci i młodzież w wieku od 4 do 15 lat. Turniej rozpoczął się o godzinie 10.30 występem najmłodszych uczestników w kategorii wiekowej do lat siedmiu. Gościem turnieju była Janina Kozakiewicz, przewodnicząca Rady Gminy Dobrzyniewo Duże.

Uczestnicy turnieju zaprezentowali się w stylu standardowym i latyno-amerykańskim w czternastu kategoriach z podziałem na wiek i klasy taneczne. Do Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Dobrzyniewie Dużym przejechały solistki i pary reprezentujące kluby taneczne z Olecka, Augustowa, Białegostoku, Giżycka, Łomży i Warszawy.

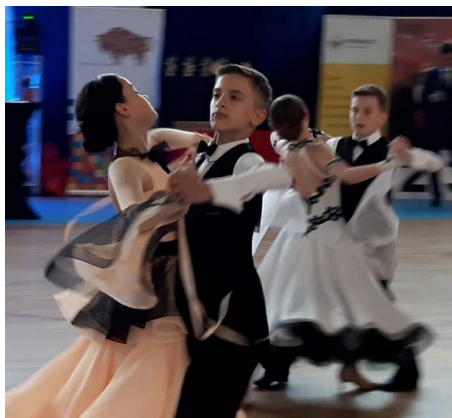
Ogólnopolski Turniej Tańca Towarzyskiego o Puchar Marszałka Województwa Podlaskiego i Puchar Wójta Gminy Do-

brzyniewo Duże był transmitowany online. Transmisja dostępna jest pod adresem: <https://www.youtube.com/watch?v=IC-U-toWcxfb>

Relacje z zawodów na żywo były dostępne także w mediach społecznościowych organizatorów turnieju.

Zawody zostały rozegrane w ramach struktur Federacji Tańca Sportowego, a organizatorami byli: UKS Twist Białystok, Studio Tańca Twist i Podlaski Związek Tańca.

Katarzyna Klim
Ewa Rzemieniecka

W SZKOLE W NOWYM ALEKSANDROWIE

Deszczowy ogród w święto rodziców

12 czerwca w ZSP w Nowym Aleksandrowie odbyło się spotkanie integracyjne wychowawcy, uczniów i rodziców klasy I pod hasłem „Święta Rodziców”. Długi okres przerwy w tego typu spotkaniach dał się we znaki zwłaszcza najmłodszym

Ponieważ klasa bierze udział w konkursie „Woda darem deszczu”, wykorzystaliśmy moment „konstruowania” deszczowego ogrodu. Jesienią dzieci zasadziły przy szkole własne drzewa, teraz postanowiliśmy powiększyć nasz „ekoślad”. Prze-

prowadziliśmy zbiórkę potrzebnych materiałów. Kilku zaangażowanych rodziców zaplanowało i wykonało instalację, która miała pozyskiwać i przechowywać wodę deszczową dla kilkudziesięciu nasadzeń. Potem mamy wybrały i posadziły rośliny, które doskonale czują się w wilgotniejszej ziemi. Następnie spotkanie przeniosło się do sali klasy I. Dzieci zaprezentowały część artystyczną: recytowały wiersze, śpiewały piosenki, następnie odbyły się konkursy i zabawy. Wreszcie po doskonałym tańcu par „dziecko – rodzic” wszyscy zabrali się za słodki poczęstunek.

Wszyscy zaangażowani potwierdzają, że impreza otworzyła nowy rozdział w powrocie do normalnych kontaktów. Wszyscy czekamy na jesień – spotkanie i rozbudowę ogrodu... może tym razem niewielkie oczko wodne...?

Jarosław Opolski

Rozrywka druhow

21 maja nastąpiło oficjalne otwarcie parków rozrywki, stąd tego samego dnia postanowiliśmy skorzystać z tej okazji i zorganizowaliśmy integracyjne spotkanie 47. GDH „Złote Orły” w Nowym Aleksandrowie na terenie Parku Linowego FastPark. W działaniu uczestniczyła prawie cała nasza drużyna. Był to czas wspólnego wspierania się, zabawy, wariacji i akrobacji. Nasza drużyna wyznaje dewizę, iż harcerstwo to: przełamywanie swoich słabości. I tak było także tego dnia! Wielu z nas przełamało swój strach, pokonało wiele przeszkód, ale także potrafiło powiedzieć

STOP, już wystarczy. To był cudownie, aktywnie i wspólnie spędzony czas! A dla druhow i druhenek mających siłę po wysiłku fizyczno-emocjonalnym, czekał ogniskowy poczęstunek.

Ewelina Grzegorzczuk

Proponują utworzenie miejsca spotkań i Młodzieżowej Radę Gminy

Młodzi wychodzą z pomysłami

19 maja w auli przy Zespole Szkolno-Przedszkolnym w Nowym Aleksandrowie odbyła się debata panelowa. Jej głównym zagadnieniem był problem dostępności i różnorodności miejsc spotkań uczniów ZSP.

Skąd wziął się pomysł?

Na początku tego roku otrzymaliśmy propozycję dołączenia do projektu Młodzi w Akcji+. Zachęceni możliwością zaangażowania się w życie naszej lokalnej społeczności, zadecydowaliśmy o podjęciu rękawicy. W marcu i kwietniu odbywały się szkolenia. Poznaliśmy na nich nowe techniki skutecznej komunikacji i środki masowego przekazu. Podczas jednego ze spotkań narodził się pomysł przeprowadzenia debaty.

Dlaczego o dostępności i różnorodności?

Początkowo skupiliśmy się na bezpieczeństwie młodzieży w czasie pozalekcyjnym. Kiedy jednak spyaliśmy uczniów w anonimowej ankiecie o to, co najbardziej im doskwiera, okazało się, że jest to monotonia miejsc spotkań.

Jak wyglądała debata?

Debatę postanowiliśmy podzielić na dwie części. W pierwszym etapie eksperci (wójt gminy, przewodnicząca Rady Gminy, dyrektor GCK, dyrektor naszej szkoły, prof. Andrzej Sztando oraz przewodniczący Samorządu Szkolnego) przedstawili swoje wizje związane z integracją młodzieży. W drugiej zaś omówili przeciwności, jakie mogą wystąpić podczas realizacji planów, a także przedstawili środki, którymi dysponują. Poruszony został również temat dalszej współpracy ze środowiskiem gminnym.

Co z niej wynikło?

W pierwszej części debaty padło kilka ciekawych propozycji na zapewnienie młodzieży miejsc spotkań. Co ważne, także uczniowie przedstawili swoje opinie o lokacjach związanych z integracją. Do najciekawszych należało utworzenie Młodzieżowej Rady Gminy, wybudowanie skateparku oraz uruchomienie klubokawiarni. Ekspert, w porozumieniu z młodzieżą, zadecydował o powstaniu altanki przy boisku w Nowym Aleksandrowie.

My, młodzi, dzięki debacie otrzymaliśmy jeszcze więcej. Przekonaaliśmy się, że nasz głos jest ważny, a podejmowane przez nas decyzje mogą mieć znaczący wpływ na lokalne środowisko. Liczymy, że współpraca młodzieży z gminą nie skończy się na naszym projekcie i w przyszłości będziemy mogli angażować się w życie społeczności.

Wiktoria Ptaszyńska,

Mateusz German, Patryk Toczko

członkowie zespołu projektowego „Młodzi w Akcji+”

Festyn rodzinny Małych Odkrywców

8 czerwca przedszkolaki z grupy 5-6 latków „Mali Odkrywczy” z Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Nowym Aleksandrowie oraz ich rodzice spotkali się na festynie rodzinnym na boisku „Orlik” w Nowym Aleksandrowie. Możliwość spotkania się, wspólne rozmowy, których nam brakowało, zabawa oraz słoneczna pogoda wywołały niejednego uśmiech na twarzy zarówno dzieci, jak i ich rodziców. Mnóstwo emocji sprawił mecz przedszkolaków oraz rodziców rozegrany na dużym boisku. Każdy miał możliwość skorzystania z wielkich gier planszowych, mógł strzelać z łuku do celu, puszczać duże bańki mydlane, porysować kredą, skorzystać z unihokeja, czy toru przeszkód. Dodatkową atrakcją był wóz strażacki z OSP Letniki, do którego dzieci mogły wsiąść, zobaczyć jak wygląda od środka i poczuć przyjemne orzeźwienie w postaci mgiełki wodnej. Dziękujemy Panom Strażakom!

To było miłe popołudnie pełne wrażeń i pozytywnych emocji. Mamy nadzieję, że na kolejny piknik rodzinny nie trzeba będzie tak długo czekać.

Ewelina Paniczko-Dominiuk

Nauczyciele szkolą się

Nauczyciele z Nowego Aleksandrowa wzięli udział w szkoleniu z zakresu rozwoju kompetencji cyfrowych w kontekście wykorzystania narzędzi TIK. Zdobyli na nim wiedzę o tworzeniu materiałów multimedialnych, interaktywnych, przygotowywaniu quizów itp. Po szkoleniu każdy uczestnik przygotował scenariusz zajęć z wykorzystaniem narzędzi TIK i następnie przeprowadził zajęcia w formie online.

Marcin Gryczkowski

Spotkania z terapeutą

W ZSP w Nowym Aleksandrowie zaplanowano cykl spotkań z terapeutą Robertem Ćwikowskim pod hasłem „Szczęśliwy ja to szczęśliwi inni”.

10 maja nauczyciele spotkali się na warsztacie, podczas którego wzbogacili swoją wiedzę na temat samookaleczeń i samouszkodzeń dzieci i młodzieży. 31 maja odbyło się zaś spotkanie w klasach IV-VII poświęcone przyjaznemu powrotowi do szkoły i grupy rówieśniczej.

Ewelina Grzegorzcyk

W SZKOLE W FASTACH

Przedsiębiorczość i ogrodnictwo

Kolejne kursy w LOWE w Fastach

W ZSP w Fastach kontynuujemy projekt LOWE czyli „Lokalne Ośrodki Wiedzy i Edukacji nowe oblicze edukacji dla dorosłych”, współfinansowanego przez Unię Europejską w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020, w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego, w ramach którego udało się nam przeszkolić 230 osób z terenu gminy Dobrzyniewo Duże. W okresie grudzień-kwiecień zrealizowaliśmy przydatne kursy, o których pisaliśmy w poprzednim wydaniu biuletynu.

Maj i czerwiec to realizacja kursu prawa jazdy kategorii C w Ośrodku Nauki Jazdy „ALFA” w Białymstoku, który jeszcze trwa. Kursem zostali objęci rolnicy i kilku członków z jednostek Ochotniczej Straży Pożarnej z Dobrzyniewa Dużego, Pogorzalk, Leńc i Kozińc.

Od 30 kwietnia trwa kurs rozwoju przedsiębiorczości dla przedsiębiorców, którzy prowadzą już swoją działalność gospodarczą. Zrealizowany jest w 4 modułach:

I moduł: Marketing firmy tradycyjny i internetowy 6h – zajęcia teoretyczne

II moduł: Profesjonalne tworzenie wizerunku firmy w internecie 10 h – zajęcia praktyczne

III moduł: Analiza finansowa – część teoretyczna połączona z praktyką oraz wiadownia gospodarcza i pozyskiwanie kontrahentów wraz z zarządzaniem ryzykiem – 6 h

IV moduł: Pozyskiwanie funduszy unijnych i regionalnych na dalszy rozwój firmy 2 h.

W maju na terenie Centrum Ogrodniczego Państwa Giro w Fastach odbyły się warsztaty ogrodnicze dla Pań z Kół Gospodyń Wiejskich z terenu gminy. Uczestniczki dowiedziały się w ich trakcie, w jaki sposób zaprojektować ogród, aby rośliny kwitły jedne po drugich od wczesnej wiosny do późnej jesieni. Dodatkowo dowiedziały się, w jakich warunkach jakie rośliny najlepiej rosną. W ramach tych warsztatów uczestniczki zasadzą roślinami wyznaczony teren wokół szkoły i nowej hali sportowej.

Docelowo w jednej części terenu wokół szkoły powstanie Ogród Botaniczny dla uczniów naszej szkoły z możliwością realizacji zajęć edukacyjnych na świeżym powietrzu.

Część kursów będzie kontynuowana w okresie wrzesień – listopad.

Cieszy nas fakt, iż z kursów skorzystało tak wielu mieszkańców z terenu gminy.

Zachęcamy mieszkańców do obejrzenia na stronie ZSP Fasty w zakładce LOWE filmów promujących poszczególne kursy.

Ewa Sochańska

Osiągnięcia naszych uczniów

W roku szkolnym 2020/2021 Dominik Ościłowski z klasy VIII został finalistą Wojewódzkiego Konkursu Matematycznego. Jesteśmy dumni i serdecznie gratulujemy.

Ewa Sochańska

Atrakcje na Dzień Dziecka

Z okazji Dnia Dziecka dyrekcja szkoły w Fastach wraz z nauczycielami przygotowała wyjście wszystkim uczniom oraz dzieciom przedszkolnym do Parku Rozrywkowy FastPark w Fastach.

Dzieci z grup przedszkolnych Biedronki, Żabki i Pszczółki były dowieszone busem, dzięki uprzejmości Urzędu Gminy, natomiast klasy I-VIII dotarły na miejsce pieszo pod opieką nauczycieli i patrolu policyjnego z Wydziału Ruchu Drogowego Komendy Miejskiej w Białymstoku.

W FastParku czekały na dzieci liczne atrakcje, które okazało się, że były bardzo dzieciom potrzebne po okresie nauki zdalnej i braku możliwości kontaktu z rówieśnikami. Integracja udało się znakomicie. Dzieci znowu poczuły potrzebę przynależności do grupy, odżyły relacje koleżeńskie, ale przede wszystkim zabawa była przednia i o to chodziło.

Wśród atrakcji dla dzieci młodszych były karuzele, basen z piłkami, „dmuchańce” do zjeżdżania, plac z klockami do układania, szachy wielkości naszych przedszkolaczków, kręgle giganty, strefa

naukowa, a także kielbaski pieczone przy ognisku i darmowe lody dla każdego.

Uczniowie klas starszych IV-VIII sprawdzali się w części parku linowego, gdzie w kaskach i zabezpieczeniach z instruktorami mogli przełamać swój lęk wysokości i poczuć adrenalinę. W strefie naukowej prawa fizyki odkrywali w bardzo atrakcyjnej formie: widzieli, jak zmieniają się kształty ciała, mogli sprawdzić swą sprawność rzucania do celu. Były również automaty, najbardziej oblegane przez dzieci starsze.

To był fajnie spędzony dzień z mnóstwem atrakcji i ogromną życzliwością pracowników parku i naszych nauczycieli. W takie dni uczymy się empatii, wrażliwości na drugiego człowieka, a przede wszystkim lepszych relacji międzyludzkich.

Dziękujemy Radzie Rodziców za pomoc w przygotowaniu naszym dzieciom wspaniałego Dnia Dziecka.

Dziękujemy naszym nauczycielom za opiekę i pomoc przy organizacji wydarzenia w życiu szkoły.

Ewa Sochańska

W SZKOLE W OBRUBNIKACH

Podsumowanie roku szkolnego

25 czerwca zakończymy rok szkolny 2020/2021. Przyniósł on wiele nieoczekiwanych wyzwań, z którymi dzielnie się zmierzaliśmy. Był to również rok możliwości i szans, które wykorzystaliśmy i odnieśliśmy sukces. Wiele zadziało się w Obrubnikach.

Oto tylko kilka przykładów naszych aktywności, z których jesteśmy szczególnie dumni.

Przed wszystkim zadbaliliśmy o holistyczne podejście do uczniów już od najmłodszych lat. Wspieramy potencjał dzieci przedszkolnych i wyszukujemy obszary predyspozycji i zainteresowań. Szkoła realizuje projekt „Kompetentny od przedszkola II”, który obejmuje szereg zajęć pozalekcyjnych. Na rozwój dzieci wpływa również projekt „Daltońskie inspiracje”. Wdrożyliśmy Plan Daltoński poprzez spe-

cialne zajęcia oraz zmianę organizacji pracy dziecka w przedszkolu.

Objęliśmy uczniów zdolnych opieką i wsparciem. Realizowaliśmy innowację pedagogiczną finansowaną z wygranego grantu pt. „Matematyka to mój świat”. Zakładała ona zajęcia pozalekcyjne dla uzdolnionych matematycznie uczniów z wykorzystaniem najnowszych technologii informatycznych i metod aktywizujących. Nawiązaliśmy współpracę z instytucjami zewnętrznymi, tj. Uniwersytetem w Białymstoku, Politechniką Białostocką, Centrum Nauki Kopernik w Warszawie.

Zadbaliśmy również o wyrównywanie szans uczniów szkoły w dostępie do kultury. We współpracy z Towarzystwem Przyjaciół Gminy Dobrzyniewo, wygraliśmy grant na realizację projektu „Coolturałni”. Projekt objął organizację cyklu edukacyjnych wycieczek oraz wyjazdów do muzeów, galerii, teatrów i opery.

By podnieść kompetencje cyfrowe uczniów, a szkołę wprowadzić w XXI wiek włączyliśmy się do programu Ministerstwa Cyfryzacji – Ogólnopolska Sieć Edukacyjna. Program zapewnia finansowany z budżetu państwa, szerokopasmowy dostęp do bezpiecznego internetu.

Dbając o sferę emocjonalną i psychiczną uczniów poszerzyliśmy ofertę Szkoły w zakresie pomocy psychologiczno-pedagogicznej. Po pierwszej fali pandemii we wrześniu 2020 r. został wdrożony projekt „Akademia profilaktyki”, który zapewnił pomoc specjalistów psychologów uczniom, rodzicom i nauczycielom metodą tzw. psychologii pozytywnej. W roku 2021 był realizowany autorski program „Edu_akcja Enter”, zapobiegający zachowaniem ryzykownym wśród uczniów z wykorzystaniem metod kształcenia na odległość.

Zmienił się także wygląd szkoły i otoczenie. Nasze projekty „Ogród 5 zmysłów” i „Woda darem Deszczu” wygrały konkursy i uzyskały finansowanie zewnętrzne. Dzięki temu zostały zbudowane dwa ogrody na terenie szkoły. Pierwszy – sensoryczny, który wpływa na aranżację lokalnej przestrzeni oraz rozwój uczniów poprzez wielozmysłowe bodźce. Został on zbudowany przez całą społeczność szkolną – uczniów, rodziców i nauczycieli. Drugi – deszczowy jest modelowym przykładem mikroretencji i wykorzystania wody deszczowej. Podobny powstał przy świetlicy wiejskiej w Oubrubnikach.

Staramy się, aby szkoła była centrum spajającym okolicznych mieszkańców i inspiratorem ciekawych akcji. W wiele działań, szczególnie charytatywnych i wolontaryjnych, włączyła nas bardzo aktywna Rada Rodziców, na której pomoc i wsparcie zawsze możemy liczyć. I tak m.in. przed Szkołą znalazło się metalowe serce na na krętce. W tym roku Szkoła była również partnerem projektu realizowanego przez Koło Gospodyń Wiejskich z Oubrubnik „Misz Masz” w ramach programu „Bardzo młoda kultura”.

Ten rok wpłynął znacznie na rozwój Szkoły. Wiele zadań mamy już zaplanowanych. Zaczynamy we wrześniu...

Barbara Chmielewska

Coolturalne wycieczki

FUNDACJA

Szkoła Podstawowa w Obrubnikach wraz z Towarzystwem Przyjaciół Gminy Dobrzyń napisała projekt grantowy, który wygrał konkurs pt. „Fundacja PZU z kulturą” ogłoszony przez Fundację PZU. Projekt „Coolturalni – cykl wycieczek i wyjazdów do instytucji kultury”. Obejmował on sfinansowanie przez Fundację PZU edukacyjnych wyjazdów do muzeów, galerii, teatrów i opery, w których wzięli udział uczniowie Szkoły Podstawowej w Obrubnikach.

10 marca grupa przedszkolna „Kolorowe Kredki” odwiedziła Podlaskie Muzeum Kultury Ludowej. 12 maja uczniowie II klasy wraz z opiekunami uczestniczyli w wycieczce do muzeum Wojska w Bia-

łymstoku. Podczas zajęć muzealnych dzieci utrwaliły wiedzę na temat polskich symboli narodowych. Dzięki eksponatom i wędrowkom po wystawach, miały możliwość uświadomienia znaczenia symboli w historii i współczesności. Po koniec zajęć uczniowie mieli możliwość zaprojektowania i wybudowania średniowiecznej budowli z wykorzystaniem współczesnych klocków. Spotkanie zakończył spacer ogrodem Pałacu Branickich.

Działanie sfinansowane ze środków Fundacji PZU w ramach projektu „Coolturalni – cykl wycieczek i wyjazdów do instytucji kultury”

Nauczyciele SP w Obrubnikach

OCHŁIĆ OD ZAPOMNIENIA

SZLAKIEM PODLASKICH KRZYŻY

Zostań współtwórcą albumu! Co musisz zrobić?

1. Zgłoś chęć uczestnictwa w Parafii NMP Nieustającej Pomocy w Kozińcach*.
2. Znajdź przydrożny krzyż w swojej okolicy.
3. Poszukaj ludzi pamiętających jego historię i spisz ją.

*Kontakt z parafią: tel. 607 215 600 lub Messenger.

Termin nadsyłania pracy: 31 lipca 2021

TERMIN REALIZACJI: 1.06.2021 – 26.09.2021

Zadanie Bardzo Młoda Kultura w woj. podlaskim realizowane jest przez Podlaski Instytut Kultury w Białymstoku, w ramach prowadzonego przez Narodowe Centrum Kultury programu Bardzo Młoda Kultura 2019-2021.

Ministerstwo
Kultury
Dziedziczości
i Sportu

BARDO
MŁODA KULTURA
woj. podlaskie

Dofinansowano ze środków Ministra Kultury, Dziedziczości i Sportu w ramach programu Narodowego Centrum Kultury „Bardzo Młoda Kultura 2019-2021”

Gminne Centrum Kultury
w Dobryńwie Dułym

Okruchy wspomnień

6 czerwca w parafii pw. Miłosierdzia Bożego w Pogorzalkach odbyły się doroczne uroczystości sybirackie. Dzięki usilnym staraniom Zarządu Oddziału Związku Sybiraków w Białymstoku powstało wiele znaków pamięci Golgoty Wschodu, przypominających dramatyczne karty przeszłości. Jednym z nich jest pomnik „Polski Los – Za Honor i Ojczyznę” w formie pamiątkowych tablic poświęconych losom mieszkańców wsi Pogorzalki, Gniła i Borsukówka, którzy od września 1939 roku do 1941 roku polegli w walce, zostali aresztowani przez NKWD lub zostali wywiezieni w głąb ZSRR na wieloletnią poniewierkę. Świadomi upływającego czasu – świadek tamtych dramatycznych wydarzeń pan

*Wracamy do Ciebie Polsko
ze stepów Sybiru, w lachmanach
szczęśliwi na własnej ziemi,
choć krew nie zastygła na ranach*

Hipolit Popławski wraz z pozostałymi Sybirakami czują potrzebę przywoływania pamięci o losach podlaskich zesłańców na Sybir, a zarazem dawania świadectwa zwycięstwa dobra i prawdy.

Uroczystości rocznicowe rozpoczęła msza św., którą celebrował proboszcz parafii pw. Miłosierdzia Bożego w Pogorzalkach ks. Marcin Kuczyński. Po wspólnej modlitwie grono zaproszonych gości Sy-

biraków, ich rodzin, gości w osobach: radnych do powiatu Zdzisława Łukaszevicza i Bogdana Zdanowicza, przewodniczącą Rady Gminy Janiny Kozakiewicz, sekretarza gminy Krzysztofa Bagińskiego, przedstawiciela Instytutu Pamięci Narodowej Karoliny Dobek, dyrektorów szkół Joanny Gołębiewskiej i Ewy Rzemienieckiej, radnych i sołtysów Gminy Dobrzyniewo Duże, harcerzy oraz mieszkańców gminy udało się przed obelisk poświęcony pamięci Zesłańców-Sybiraków. Zgromadzeni na uroczystości byli świadkami poruszającej

niewicka oraz prezes Podlaskiego Stowarzyszenia Pamięci Zesłańców Sybiru Jarzy Bołtuć dokonali odznaczenia honorową odznaką Związku Sybiraków następujące osoby: wójta gminy Dobrzyniewo Duże Wojciecha Cybulskiego, przewodniczącą Rady Gminy Janinę Kozakiewicz, radną gminy Iwonę Sokół oraz dyrektor GCK Joannę Sobieską. Na zakończenie uroczystości przed pomnikiem złożono wieńce i zapalono znicze.

Joanna Sobieska
Dyrektor GCK

relacji prezesa Zarządu Głównego Związku Sybiraków Tadeusza Chwiedzia, którą poświęcił losom dzieci i młodzieży na zesłaniu. Prezes przekazując przede wszystkim młodym pokoleniom naszą historię i jej bolesne fakty chciał przybliżyć wartości, którymi żyli i żyją Sybiracy – wiarę, patriotyzm i godność człowieka. W dalszej części obchodów Tadeusz Chwiedź, sekretarz Związku Sybiraków Jolanta Hry-

WAKACJE Z GCK

Scrapbooking

Kunsztowny przepisnik na regionalne receptury kulinarne.

Natura w ramie czyli obrazy z mchu

Ożywiamy wnętrza z pomocą naturalnych kompozycji.

Strefa ekologiczna

Tworzenie wspólnej, rodzinnej przestrzeni – pełnej roślin miododajnych i owadów zapylających.

Witraże

Warsztaty witrażu prowadzone techniką Tiffaniego.
Wspaniałości ze szkła, miedzi i cyny.

Kino letnie

Propozycje filmowe na letnie wieczory oraz bajkowe poranki.

Ekotricki

Tajniki ekosprzątania. Jak dbać o czystość i ekologię oraz tworzyć własne bezpieczne i skuteczne środki czystości.

Akcja wakacje

Liczba uczestników warsztatów: 10 Liczba uczestników wyjazdów: 25
O przyjęciu decyduje kolejność zgłoszeń.

05.07 - Warsztaty papieru czerpanego część I oraz gry i zabawy muzyczne

06.07 - Wakacje w Biebrzańskim Parku Narodowym

07.07 - Szkołka leśna Orzechówka - warsztat wyjazdowy

12.07 - Warsztaty papieru czerpanego część II oraz gry i zabawy ceramiczno-artystyczne

13.07 - Lato z Narwianami - warsztaty na ludowo

14.07 - Wycieczka terenowa w Biebrzańskim Parku Narodowym

Escape room

Dreszczyk emocji, świetna zabawa i nieubłagane kończący się czas, a wszystko w grupie przyjaciół.

ZAPISY

tel.: 501 324 937 e-mail: w.koch@gckdobrzyniewo.pl

Święto naszych strażaków

Jałmużna – pomoc Polakom na Wschodzie

Zakończyła się akcja „Jałmużna wielkopostna”, której celem była pomoc Polakom na Kresach. Dzisiaj wielu naszych rodaków na Litwie i Białorusi żyje w bardzo trudnych warunkach materialnych i każdy odruch serca jest bardzo potrzebny.

Inicjatywa przeszła najsmielsze oczekiwania organizatorów. Do pomocy włączyły się m.in. parafia NMP Nieustającej Pomocy w Kozińcach, władze gminy i młodzież harcerska. Na apel odpowiedziało kilkadziesiąt rodzin z terenu gminy Dobrzyniewo Duże.

W tygodniu poprzedzającym Tydzień Miłosierdzia kilka ton ubrań, żywności,

zabawek i polskich książek trafiło na Kresy Wschodnie. Dzięki pomocy ludzi dobrej woli, m.in. rodzin Adamskich i Kraszewskich z Kozińców oraz z pomocą strażaków z OSP Kozińce, udało się przygotować transport humanitarny, który dotarł na Wileńszczyznę. Jak powiedział Tadeusz Romanowski – koordynator akcji na Litwie: „Polacy są bardzo wdzięczni za pamięć i pomoc, [Mała Polska] dziękuje Rodakom za wielki dar serca”.

Akcja „Jałmużna wielkopostna” została zorganizowana przez ks. Aleksandra Dobrońskiego – proboszcza parafii w Kozińcach.

(alf)

9 maja w Koziańcach obchodzono święto patronalne strażaków z modlitwą za przyczyną ich patrona – św. Floriana. Na zdjęciu: strażacy i wozy bojowe z terenu gminy oraz harcerze z Białegostoku i Koziańc. Wśród zebranych ks. biskup Henryk Ciereszko, władze gminy i władze OSP.

Zawody strzeleckie w Ogrodnikach

Strzelanie AA IPSC jako nowa przygoda z airsoftem nie jest w naszym kraju zbyt znane, ale my chcemy, aby było wręcz odwrotnie. Potraktowaliśmy nasze zawody jak misję, aby promować tego typu strzelanie.

AA IPSC to piękny sport, który z wykorzystaniem replik ASG można bezpiecznie trenować w domu, na podwórku, bądź na przygotowanej do tego strzelnicy. W tym roku, pomimo małej frekwencji zawodników, jesteśmy bardzo zadowoleni. Na tegorocznych zawodach odwiedzili nas topowej klasy zawodnicy z Polski, aby wspólnie rywalizować o puchar Wójta Gminy Dobrzyńewo Duże. Dziękujemy

wszystkim za przybycie, a zwycięzcy niech cieszą się swoimi pucharami i nagrodami, na które zasłużyli ciężką pracą. Gratulujemy z całego serca i życzymy jeszcze więcej sukcesów w AA IPSC.

Przygotowaliśmy też wiele atrakcji towarzyszących, z których mogli skorzystać widzowie zawodów strzeleckich, spędzając czas w rodzinnej, piknikowej atmosferze.

Zapraszamy wszystkich na kolejną imprezę. Szczegółowe informacje i dużo zdjęć znajdziecie na naszym profilu fb. Na miejscu chętnie objaśnimy wszystkim na czym polegają tego typu zawody.

Serdecznie dziękujemy naszym sponsorom.

Grzegorz Winnicki

Gościniec Podlaski Puszczy Knyszyńskiej

Wiosna w Koronie

Wiosna w naszym klubie, oprócz treningów, to przede wszystkim powrót do ligowego grania. Do rywalizacji w podlaskich ligach stanęły nasze ekipy seniorów, młodzików, orlików i żaków. Nasi seniorzy w tym sezonie mają bardzo ciężką przeprawę w klasie okręgowej i niestety w następnym sezonie prawdopodobnie zagrają w podlaskiej klasie A.

Natomiast niesamowicie dużo pociechy, radości i dumy dają nam nasi najmłodsi adepci futbolu na czele z podopiecznymi trenera Karola Lenczewskiego z rocznika 2011-2012, którzy spisują się w swoich rozgrywkach bardzo dobrze i mają realne szanse zarówno w kategorii orlika jak i żaka zagrać w finale wojewódzkim.

Sezon 2020/2021 już niedługo dobiega końca, potem krótka wakacyjna przerwa i znów wracamy na boiska, aby przygotowywać się do następnego sezonu.

Z tego miejsca chcielibyśmy wspo-

Dryżyna 2011-2012 podczas turnieju ligowego w Dobrzyniewie

mnąć o tym, że zajęcia w naszym klubie są dofinansowane ze środków budżetu Gminy Dobrzyniewo Duże, za co serdecznie dziękujemy.

Marek Jamiołkowski
Przewodniczący Zarządu
GZ LZS w Dobrzyniewie Dużym

Dryżyna młodzika na meczu w Goniądzu

Zawody Regionalne w skokach przez przeszkody

13 czerwca w CSJ „Chraboły” odbyły się Zawody Regionalne w skokach przez przeszkody o Puchar Wójta Gminy Dobrzyniewo Duże. W konkursie nagrody zdobyli: I – Justyna Kozłowska na klaczy Fuksja (na zdjęciu obok) i nagrodę pie-

niężną w wysokości 1500 zł; II – Kinga Fiedziukiewicz na klaczy Kalina i nagrodę 800 zł; III – Milena Dęby na wałachu Kary i nagrodę pieniężną 500zł. Puchar wręczyła Grażyna Woźniewska, która reprezentowała władze Gminy Dobrzyniewo Duże.

Sponsorami nagród pieniężnych byli: sponsor główny – Przedsiębiorstwo Usługowe ELEK Daniel Słyszewski i Stomatologia Kaczyńska. Nagrody rzeczowe oraz medale ufundowali: Gmina Dobrzyniewo Duże, CSJ Chraboły, Olejowe Smaki, Urzula Kalinowska, Sklep Hippika Białystok.

Następne zawody w skokach odbędą się 11 lipca.

Warto dodać, że ośrodek rozpoczął realizację Zadania Publicznego pod tytułem „Jazda konna sposobem na poprawę sprawności psychoruchowej dzieci i młodzieży w dobie pandemii COVID-19”.

Wyścig Narodów przejechał przez naszą gminę

ORLEN Wyścig Narodów to prestiżowe zawody dla najlepszych młodych kolarzy z całego świata. Dyrektorem sportowego przedsięwzięcia jest Czesław Lang.

Pierwszego dnia rywalizacji, czyli 29 maja, 25 ekip z różnych krajów po-

konało trasę 143 km, przejeżdżając m.in. przez Fasty, Dobrzyniewo Fabryczne, Nowe Aleksandrowo, Letniki, Koziniec, Borsukówkę. Najlepszym zawodnikiem imprezy okazał się Holender – Marijn van den Berg.

Joanna Żarniewska

Lilie z Dobrzyniewa

W Dobrzyniewie Dużym od 45 lat (!) funkcjonuje gospodarstwo ogrodnicze Henryka Katruka. Właściciel zajmuje się produkcją kwiatów ciętych: tulipanów, narcyzów, róż i lilii. Gospodarstwo oferuje bezpłatnie wszystkim chętnym cebulki poprodukcyjne tulipanów i lilii wraz z instrukcją uprawy.

Lilie należą do najstarszych roślin ogrodowych. Uprawiano je już w starożytnych ogrodach greckich i rzymskich. Te kwiaty wielokrotnie wspominano na stronach Biblii. Są „dziećmi słońca”, lubią mieć jednak „zimne stopy”, co oznacza, że dolna część rośliny woli pozostawać w miejscu bardziej zacienionym.

Lilie hybrydowe powstają ze skrzyżowania dwóch różnych odmian. W gospodarstwie pana Henryka występuje 10 rodzajów tego rodzaju lilii.

Czy kwiaty są łatwe w uprawie? Do roślin trzeba mieć serce, interesować się nimi, zaglądać do nich, podpatrywać, co się z nimi dzieje, czy nie jest im za zimno albo za gorąco, po prostu je kochać...

A one odpłacą swoim pięknem i bujnym wzrostem.

W 2020 roku, 10 tys. kwiatów Henryka Katruka w trafiło do kilku białostockich szpitali i hospicjów w ramach akcji „Kwiaty dla medyka”. W ten sposób właściciel chciał podziękować personelowi medycznemu za codzienną, ciężką pracę. Przed pandemią pan Henryk przekazał też kwiaty do dekoracji sali na gminny Bal Charytatywny. Dzięki temu impreza nabrała bardziej odświeżonego charakteru. Bravo!

Joanna Żarniewska

Ciekawostki o pisarzach

► **Władysław Reymont**, który pierwszą wersję swojej powieści „Chłopi” spalił, po czym postanowił napisać ją od nowa, niezwykle cenił sobie ciszę. Bardzo często tworzył w kościele, bo tam mógł liczyć na spokój.

► **Henryk Sienkiewicz** przez całe życie cierpiał z powodu kompleksu niskiego wzrostu. Polski noblista mierzył zaledwie 154 cm. Kiedy w wieku 17 lat zgłosił się na ochotnika do powstańczego oddziału, spotkał się z odmową. Uznano, że wygląda jak dziecko.

► **Julian Tuwim** kolekcjonował książki na temat czartów. Co ciekawe, miał również mnóstwo książek poświęconych szczurom. Planował napisać dramat „Szczury w domu”, ale nigdy do tego nie doszło.

► Polska noblistka **Wisława Szymborska** oglądała każdą walkę Andrzeja Gołoty. W pokoju trzymała podobiznę swojego idola i dla niego zaczęła oglądać „Taniec z Gwiazdami”.

► Duński baśniopisarz **Hans Christian Andersen** panicznie bał się, że zostanie pochowany żywcem, dlatego na nocnym stoliku kładł kartkę z napisem „Ja tylko wyglądam jak umarły”. Gdy nocował w hotelach, zawsze zabierał ze sobą linę na wypadek pożaru, aby móc ewakuować się przez okno.

► **Bolesław Prus** uwielbiał dobrze zjeść i był wielkim łasuchem. Zawsze miał w kieszeniach karmelki dla dzieci i dla... dam. Lubił tłuste posiłki i chętnie pił piwo. Kalorie spalał na przejażdżkach rowerowych.

FASTPARK

Park rozrywki w Fastach

Park Linowy, zjeżdżalnie, szachy, kręgle, basen z piłkami, karuzele, gigaklocki, ślizgi – to wszystko znajdziemy w FASTPARKU, otwartym w sezonie letnim w godz. 10.00-19.00 (sob. niedziel.) i 12.00-19.00 (pozostałe dni). W Parku Linowym jest do dyspozycji 6 tras o różnym stopniu trudności przeznaczonych dla dorosłych i dla dzieci. Ostatnio umieszczono tam aż 17 nowych przeszkód dostosowanych do dzieci o wzroście do 125 cm. Istnieje też trasa dla dzieci od 2 roku życia. Strefa Nauki oferuje 30 urządzeń tłumaczących różne zjawiska fizyczne. Hala namiotowa pozwala skryć się przed deszczem lub upałem. Przygotowano 500 miejsc siedzących przeznaczonych do relaksu i odpoczynku.

WEEKENDOWE ATRAKCJE W

STRZELNICA w Ogrodnikach

Główną atrakcją placu rekreacyjnego w Ogrodnikach jest strzelnica. Odbývają się tu cykliczne zawody strzeleckie z karabinku pneumatycznego oraz repliki broni ASG. Prowadzone są treningi i instruktaże strzeleckie. Dużym zainteresowaniem cieszą się przejażdżki quadami. Dla dzieci przygotowano dmuchańce, gry wielkoformatowe.

Wkrótce dostępne będą tory do kręgli oraz piłkobilard.

KRAINA KRASNOLUDKÓW w Zalesiu

Kraina Krasnoludków to zaczarowany skraj lasu, w którym krasnoludki wraz z królewną toczą wiejskie życie. Miejsce jest usytuowane w części gospodarstwa Młyn Myśliwiec w Puszczy Knyszyńskiej. Dzieci mogą tutaj swobodnie biegać po pagórkach, leśnym placu zabaw z torem przeszkód. Na podwórzu spotkają oswojone zwierzęta – osiołek i kuc chętnie dają się głaskać, a króliczki karmić trawą lub marchewką. Są też kozy, gęsi, kury, kogut. Szczególny entuzjazm wzbudza tratwa na stawie. Dzieci mogą samodzielnie przeciągać linę, by dopłynąć na drugi brzeg.

GMINIE DOBRZYNIĘWO DUŻE

STADNINY KONI w Chrabołach

Kluby jeździeckie „Chraboły” i „Ostoja” zapraszają do aktywnego wypoczynku. Pamiętajmy, jazda konna przynosi rozliczne korzyści: spala kalorie, uspokaja i relaksuje, ale też uczy dyscypliny, cierpliwości i pokory, rozwija pasję, uczy życzliwości do zwierząt, rozwija empatię, poprawia kondycję i wyrabia mięśnie, daje możliwość poznania nowych ludzi.

Fot. Dagmara Owsiejczyk

W tym miejscu publikujemy fotografie Czytelników. Zachęcamy szczególnie dzieci i młodzież do robienia zdjęć pokazujących naszą gminę, jej przyrodę, zabytki, krajobrazy oraz ludzi w ujęciu artystycznym czy też w ciekawych sytuacjach. Fotografie można przysyłać na adres glos@dobrzyniewo.pl

Gmina
DOBRZYNIĘWO
DUŻE

URZĄD GMINY DOBRZYNIĘWO DUŻE

ul. Białostocka 25,
16-002 Dobrzyniewo Duże

tel. +48 85 742 81 55,
fax. +48 85 719 71 47
kancelaria@dobrzyniewo.pl

www.dobrzyniewo.pl